

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.9.2017
SWD(2017) 305 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**σχετικά με ένα πλαίσιο για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα
στην Ευρωπαϊκή Ένωση**

{COM(2017) 495 final}
{SWD(2017) 304 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης
Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με τη νομοθετική πρόταση σχετικά με τη θέσπιση ενός πλαισίου για την ελεύθερη ροή των δεδομένων στην ΕΕ.
Α. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα που εξετάζεται;
Η δυνατότητα οικοδόμησης οικονομίας δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών βασιζόμενων σε δεδομένα υπονομεύονται από σειρά εμποδίων στην κινητικότητα των δεδομένων, τα οποία έχουν αρνητικές επιπτώσεις στις επιχειρήσεις και τις δραστηριότητές τους στην ενιαία αγορά. Εν προκειμένω, τα εμπόδια στην κινητικότητα των δεδομένων στην ενιαία αγορά της ΕΕ έχουν αναγνωριστεί ως το κύριο πρόβλημα. Οι υποκείμενες αιτίες των προβλημάτων είναι οι νομοθετικοί και διοικητικοί περιορισμοί τοπικοποίησης· η τοπικοποίηση δεδομένων λόγω νομικής αβεβαιότητας και έλλειψης εμπιστοσύνης στην αγορά· και οι πρακτικές εγκλωβισμού των παρόχων, οι οποίες παρεμποδίζουν την κινητικότητα των δεδομένων μεταξύ παρόχων υπηρεσιών αποθήκευσης και/ή περαιτέρω επεξεργασίας δεδομένων και συστημάτων ΤΠ.
Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία;
Στόχος της πρωτοβουλίας είναι να επιτευχθεί πιο ανταγωνιστική και ενοποιημένη αγορά της ΕΕ για τις υπηρεσίες και δραστηριότητες αποθήκευσης και/ή επεξεργασίας δεδομένων. Πιο συγκεκριμένα αυτό σημαίνει μείωση του αριθμού και της έκτασης των περιορισμών τοπικοποίησης των δεδομένων, ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου· διευκόλυνση της διασυνοριακής διαθεσιμότητας δεδομένων για σκοπούς ρυθμιστικού ελέγχου· βελτίωση των συνθηκών υπό τις οποίες οι χρήστες μπορούν να προβούν σε αλλαγή του παρόχου υπηρεσιών αποθήκευσης και/ή επεξεργασίας δεδομένων ή σε επιστροφή των δεδομένων στα δικά τους συστήματα ΤΠ· ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας της αποθήκευσης ή/και επεξεργασίας δεδομένων εκτός συνόρων.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ;
Η οικοδόμηση ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής οικονομίας δεδομένων σημαίνει αξιοποίηση των οικονομιών κλίμακας και αποθήκευση και επεξεργασία δεδομένων στην ΕΕ πέραν συνόρων. Με τη δράση σε επίπεδο κρατών μελών δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί η ασφάλεια δικαίου που απαιτείται για τη διεξαγωγή αυτής της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε ολόκληρη την ΕΕ, ή η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης που απαιτείται για έναν ακμάζοντα τομέα αποθήκευσης και/ή επεξεργασίας δεδομένων. Η παρέμβαση της ΕΕ θα συμβάλει επίσης στην ανάπτυξη ασφαλούς αποθήκευσης δεδομένων σε ολόκληρη την ΕΕ.

Β. Λύσεις
Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής έχουν εξεταστεί; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί;
Επιλογή πολιτικής 0 – Βασικό σενάριο Η επιλογή αυτή δεν συνεπάγεται αλλαγή της πολιτικής της ΕΕ.
Επιλογή 1 - Μη νομοθετικές πρωτοβουλίες Η επιλογή αυτή θα παράσχει κατευθυντήριες γραμμές για καλύτερη εφαρμογή των υφιστάμενων ενωσιακών μέσων σχετικά με τους περιορισμούς τοπικοποίησης που επιβάλλουν τα κράτη μέλη. Η διαθεσιμότητα για σκοπούς ρυθμιστικού ελέγχου θα πρέπει να διευκολύνεται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες των κρατών μελών. Οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές σε επίπεδο ΕΕ αναμένεται ότι θα επιτρέψουν την ευκολότερη αλλαγή παρόχων υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους και τη μεταφορά δεδομένων σε άλλον

πάροχο υπηρεσιών ή την επιστροφή των δεδομένων στα συστήματα ΤΠ των χρηστών.

Επιλογή 2 - Νομοθετική πρωτοβουλία που βασίζεται σε αργές και πλαίσιο συνεργασίας. Με την επιλογή αυτή θα καθιερωθεί η αρχή της ελεύθερης ροής δεδομένων εντός της ΕΕ, η οποία θα απαγορεύει αδικαιολόγητα μέτρα τοπικοποίησης των δεδομένων, εκτός εάν αυτό δικαιολογείται για λόγους εθνικής ασφάλειας, και θα απαιτείται η κοινοποίηση κάθε νέου μέτρου σχετικού με την τοπικοποίηση δεδομένων. Οι εταιρείες που αποθηκεύουν και/ή επεξεργάζονται τα δεδομένα τους σε άλλο κράτος μέλος θα πρέπει να παρέχουν δεδομένα σε μια ρυθμιστική αρχή, εφόσον αυτό απαιτείται σύμφωνα με τον νόμο. Θα πρέπει να επιτραπούν η αλλαγή παρόχου υπηρεσιών νέφους και η μεταφορά των δεδομένων σε νέο πάροχο ή η επιστροφή τους στα συστήματα ΤΠ των χρηστών και να προωθηθούν με ειδικές διατάξεις αξιόπιστα κοινά πρότυπα και/ή συστήματα πιστοποίησης της ασφάλειας αποθήκευσης και/ή επεξεργασίας δεδομένων. Τα ενιαία σημεία επαφής που θα ορίσουν τα κράτη μέλη, καθώς και μια πανευρωπαϊκή ομάδα πολιτικής που θα συσταθεί από αυτά τα σημεία επαφής, θα πρέπει να επιτρέψουν την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία για την ανάπτυξη κοινών προσεγγίσεων και βέλτιστων πρακτικών και αποτελεσματικής εφαρμογής των αρχών που καθιερώνονται.

Παραλλαγή: - Υποεπιλογή 2α - αντί της πρόβλεψης μιας νομοθετικής διάταξης και της από κοινού ρύθμισης της μεταφοράς δεδομένων, η υποεπιλογή αυτή θα προβλέπει την αυτορρύθμιση με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών μεταφοράς των δεδομένων μετά την αλλαγή παρόχου ή της επιστροφής δεδομένων στα συστήματα ΤΠ των χρηστών, καθώς και τις διαδικασίες, τα χρονοδιαγράμματα και τη χρέωση που ενδέχεται να εφαρμοστούν. Όσον αφορά την παρέμβαση στην ασφάλεια της αποθήκευσης και της επεξεργασίας δεδομένων, η επιμέρους επιλογή θα σημαίνει ότι η αποσαφήνιση κάθε ήδη εφαρμοστέας απαίτησης ασφάλειας θα εξακολουθήσει να ισχύει για τους επαγγελματίες χρήστες όταν αποθηκεύουν ή επεξεργάζονται τα δεδομένα τους σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, ακόμη και όταν πρόκειται για εξωτερική ανάθεση π.χ. σε πάροχο υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους.

Επιλογή 3 - Λεπτομερής νομοθετική πρωτοβουλία. Με την επιλογή αυτή θα καθορισθούν πλήρως εναρμονισμένοι κανόνες για αδικαιολόγητες απαιτήσεις τοπικοποίησης των δεδομένων (λευκός ή μαύρος κατάλογος). Ένα υποχρεωτικό πλαίσιο συνεργασίας θα επιτρέψει την ενίσχυση της πρόσβασης των ρυθμιστικών αρχών στα σχετικά δεδομένα πέραν συνόρων. Οι πάροχοι υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους θα υποχρεούνται να διευκολύνουν τη μεταφορά και τη δημοσιοποίηση δεδομένων με επαρκώς λεπτομερείς σχετικές διαδικασίες, τεχνικές απαιτήσεις και κόστος. Θα αναπτυχθούν κοινά πρότυπα και ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της ασφάλειας αποθήκευσης και/ή επεξεργασίας δεδομένων για τις παρεχόμενες υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους.

Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Το 61,9% όσων συμμετείχαν στη δημόσια διαβούλευση επεσήμαναν ότι πρέπει να καταργηθούν οι περιορισμοί της τοπικότητας δεδομένων και το 55,3% τάχθηκαν υπέρ μιας νομοθετικής προσέγγισης προς την κατεύθυνση αυτή. 16 κράτη μέλη σε επιστολή τους προς τον Πρόεδρο κ. Tusk έκαναν ρητή έκκληση για νομοθετική προσέγγιση. Συνεπώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη φαίνεται ότι προτιμούν μια νομοθετική προσέγγιση (επιλογή 2 ή 3) για την αντιμετώπιση των περιορισμών τοπικότητας των δεδομένων και τη διαθεσιμότητα ρυθμιστικού ελέγχου για μεγαλύτερη σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου. Ωστόσο, τα στοιχεία δείχνουν ότι μια νομοθετική δράση για την ασφάλεια, την αλλαγή παρόχου και τη μεταφορά δεδομένων δεν πρέπει να είναι υπερβολικά λεπτομερής, διότι αυτό θα είχε αντιπαραγωγικές επιπτώσεις. Με βάση τη συλλογή στοιχείων, στην ΕΕ οι επαγγελματίες χρήστες των υπηρεσιών αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων προτιμούν την επιλογή 2 ή 3, ενώ οι πάροχοι υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους προτιμούν την επιλογή 2α. Οι δημόσιες αρχές των κρατών μελών προτιμούν την επιλογή 2.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχουν, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών);

Θα εξασφαλιστεί αποτελεσματική κατάργηση των υφιστάμενων αδικαιολόγητων περιορισμών τοπικότητας των δεδομένων και αποφυγή των μελλοντικών κρίσεων με την καθιέρωση σαφούς νομικής αρχής σε συνδυασμό με διαδικασία επανεξέτασης. Συνεπεία της αυξανόμενης ευαισθητοποίησης όσον αφορά τις νομικές αρχές που καθιερώνονται με τον κανονισμό, θα ενισχυθεί επίσης η ασφάλεια δικαίου στην αγορά. Πέραν αυτού, ενθαρρύνοντας ο κανονισμός την ανάπτυξη κωδίκων δεοντολογίας για την αλλαγή παρόχου και τη μεταφορά δεδομένων, θα οδηγήσει σε πιο ανταγωνιστική εσωτερική αγορά για τους παρόχους υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών);

Η παρούσα πρωτοβουλία αφορά από άποψη οικονομικού κόστους περισσότερο τους παρόχους υπηρεσιών αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων, παρά το γεγονός ότι το κόστος είναι ακόμη χαμηλό. Το κόστος συμμόρφωσης θα μπορούσε να προκύψει από νομική ανάλυση, την ανάπτυξη νέων τυποποιημένων ρητρών στις συμβάσεις για την αλλαγή παρόχου υπηρεσιών (υπολογιστικού νέφους) αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων, την ανάπτυξη κωδίκων δεοντολογίας, τον καθορισμό προτύπων κ.λπ. Πρόσθετες δαπάνες θα είναι οι δαπάνες μετάβασης των δεδομένων πρώην πελατών σε νέα θέση και η απώλεια μεριδίου αγοράς προς όφελος άλλων/νέων παρόχων υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους.

Πώς θα επηρεαστούν οι επιχειρήσεις, οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις;

Οι νεοσύστατες επιχειρήσεις και οι ΜΜΕ υποστηρίζουν θερμά τη νομοθετική δράση για την ελεύθερη ροή δεδομένων με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας δικαίου και την αλλαγή παρόχου, διότι θα μειωθεί κατευθείαν το κόστος τους και, ως εκ τούτου, θα αποκτήσουν πιο ανταγωνιστική θέση στην αγορά. Συγκεκριμένες δαπάνες που θα μπορούσαν να αποφευχθούν είναι το κόστος πολλαπλών υποδομών ΤΠ, π.χ. όταν μια ΜΜΕ δραστηριοποιείται σε πολλά κράτη μέλη και σε ένα ή περισσότερα από αυτά εφαρμόζονται περιορισμοί τοπικότητας δεδομένων.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικητικές αρχές;

Θα προκύψει περιορισμένος διοικητικός φόρτος για τις δημόσιες αρχές των κρατών μελών εξαιτίας της διάθεσης ανθρώπινων πόρων για τη διαρθρωμένη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στα ενιαία σημεία επαφής, και για τη συμμόρφωση με τη διαδικασία κοινοποίησης και επανεξέτασης του μηχανισμού διαφάνειας, που προβλέπεται στην οδηγία για τη διαφάνεια στην ενιαία αγορά. Συνολικά, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε μέσο ετήσιο κόστος 34.539 EUR ανά κράτος μέλος.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Ναι, οι επιπτώσεις θα είναι θετικές σε μεγάλο βαθμό λόγω της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής οικονομίας δεδομένων και της δημιουργίας περισσότερο ανταγωνιστικής αγοράς για τις υπηρεσίες αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων. Αυτό θα μπορούσε, παραδείγματος χάρη, να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους για τους επαγγελματίες χρήστες. Η πρωτοβουλία θα οδηγήσει σε μείωση του υφιστάμενου κόστους για τους επαγγελματίες χρήστες. Οι εν λόγω μειώσεις κόστους μπορούν να προέλθουν από τη μείωση του κόστους για τις επιχειρήσεις που κάνουν χρήση των υπηρεσιών αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων και για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ή προτίθενται να δραστηριοποιηθούν μελλοντικά εκτός συνόρων, και από τη μείωση του κόστους για την έναρξη διάθεσης νέων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Αναλυτική αξιολόγηση θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί 5 έτη από την έναρξη της εφαρμογής των κανόνων. Η αξιολόγηση αυτή θα πραγματοποιηθεί σε στενή συνεργασία με τα ενιαία σημεία επαφής των κρατών μελών και με βάση τις πληροφορίες που θα παρέχουν τα εν λόγω ενιαία σημεία επαφής.

